

TER BESLUITVORMING

Aan: DOC

**Ministerie van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap**

Van

de teams zelftesten po/vo en
mbo/ho en kinderopvang

Datum

14 juni 2021

Referentie

Bijlagen

Kopie voor

Reeds afgestemd met

Aantal pagina's

4

nota

Scenario's zelftesten na de zomer

Aanleiding

Momenteel worden er zelftesten gedistribueerd in de kinderopvang en het gehele onderwijs, PO t/m HO. Eerder is in het DOC/ACC/MCC besloten dat dit zou gebeuren tot de zomervakantie. Aangezien de zomervakantie snel nadert ligt de vraag voor hoe het testbeleid er ná de zomervakantie uit zal zien:

- zodat het veld weet waar het aan toe is;
- contracten voor distributie en logistiek lopen per 31 juli af en moeten mogelijk worden verlengd;
- afhankelijk van het besluit moeten de juiste hoeveelheden tests worden geleverd aan de scholen, ook vlak vóór de zomer voor de eerste weken na de vakantie.

In deze nota worden de voorstellen voor het testbeleid na de zomer gedaan. Deze voorstellen worden ambtelijk gedaan.

NB: alle onderstaande scenario's en voorstellen zijn nog onder voorbehoud van het OMT-advies dat deze week verwacht wordt. U ontvangt deze nota nu omdat uiterlijk 18 juni aan de IPKD moet worden doorgegeven wat er in de rijronde van 28 juni tot en met 9 juli moet worden uitgereden naar de scholen in regio Noord. Dit vanwege de start van hun zomervakantie op 12 juli. Daarnaast moeten mogelijk contracten met o.a. de IPKD worden verlengd, afhankelijk van besluitvorming.

Besluiten

Gaat u akkoord met het voorleggen van de volgende besluiten in de MCC via de ACC?

- Besluit om ons voor te bereiden op scenario 2 (= na de zomer enkel nog risicogericht testen van vo-leerlingen)
- Besluit om, zodra we van een pandemie naar een endemie gaan, alles rondom corona te behandelen als een reguliere infectieziekte waardoor in de endemische fase alle maatregelen en beleid onder verantwoordelijkheid vallen van VWS. Als gevolg hiervan komt dus ook de distributie van zelftesten aan scholen en de kinderopvang onder VWS te vallen.

Datum
14 juni 2021

- Besluit om scholen voor de zomer te voorzien van een voorraad testen voor na de zomer die voldoende is voor scenario 2.

Toelichting

Het kabinet heeft gezegd dat we van een 'pandemie naar endemie' gaan. Vanuit dit gewenste eindbeeld hebben we hieronder een aantal scenario's opgesteld voor testen in en na de zomer. Vaststaande uitgangspunten daarbij zijn:

1. Van 26 juli tot begin september worden er géén testen uitgereden door de IPKD. Vanwege onderbezetting in deze periode kunnen zij de distributie niet verzorgen.
2. De IPKD kan na de zomer niet dezelfde capaciteit beschikbaar stellen om zelftesten te vervoeren naar alle sectoren zoals dat nu gebeurt, omdat zij dan hun reguliere werkzaamheden weer op zullen pakken.
3. Scholen kunnen doorgeven hoeveel testen zij nog nodig hebben voor eventuele activiteiten in de zomer (bijv. zomerscholen en staatsexamens). Voor regio noord kan dit vanwege de rijdondes tot uiterlijk 23 juni en voor regio midden en zuid is dit uiterlijk 7 juli. OCW stelt daarnaast zelftesten beschikbaar aan instellingen en studentenverenigingen die bij de introductieweeken gebruik willen maken van zelftesten.
4. Er zijn voldoende testen op voorraad. We houden zelfs 15 tot 20 miljoen testen over. Daarnaast heeft VWS al een aanbesteding gedaan voor testen na de zomer (minimale afname van 4 miljoen en maximale afname van 55 miljoen).

Voor de scenario's doen we ook een aantal aannames die nog niet vast staan. Deze aannames zijn in lijn met de lijn die VWS lijkt te kiezen rondom corona en de communicatie vanuit het kabinet over de ontwikkeling van het virus. Het OMT-advies dat in de week van 14 juni wordt verwacht kan nog van invloed zijn op de aannames. In het OMT-advies staat een advies over het testbeleid na de zomer, maar de verwachting is dat hier niet specifiek iets instaat over het testen op scholen. Vooruitlopend op het advies hebben wij de volgende veronderstellingen:

1. gevaccineerde personen hoeven niet preventief te testen;
2. op 1 september zijn alle volwassenen die willen gevaccineerd;
3. risicogericht testen is nog nodig indien jongeren tussen de 12 en 18 niet gevaccineerd worden, en;
4. kinderen onder de 12 hoeven niet (preventief) getest te worden.

Bovenstaande uitgangspunten en aannames leiden tot drie mogelijke scenario's voor na de zomer:

1. Na de zomer stellen we als overheid géén testen meer beschikbaar voor de kinderopvang en het onderwijs.
Realistisch indien: gevaccineerde mensen niet hoeven te testen én iedereen vanaf 12 jaar die wil per 1 september gevaccineerd is.
2. Na de zomer stellen we als overheid testen beschikbaar voor het risicogericht testen van leerlingen tussen de 12 en 18 jaar in het voortgezet

Datum
14 juni 2021

onderwijs. We stellen géén testen meer beschikbaar voor het preventief testen van leerlingen, studenten en personeel.

Realistisch indien: gevaccineerde mensen niet hoeven te testen én jongeren tussen de 12 en 18 niet gevaccineerd zijn per 1 september.

3. Na de zomer stellen we als overheid op dezelfde wijze als de afgelopen weken testen beschikbaar voor de kinderopvang en het onderwijs. Dus testen voor zowel risicogericht testen van leerlingen in het VO en het preventief testen van personeel in alle sectoren en leerlingen/studenten in het VO, MBO en HO.

Realistisch indien: er een virusvariant komt waartegen de vaccins niet werken.

Wij doen de volgende voorstellen:

- Voorstel 1: We bereiden ons voor op scenario 2 voor het geval scenario 1 nog niet haalbaar blijkt.
- Voorstel 2: OCW draagt er zorg voor dat de scholen in het voortgezet onderwijs voldoende testen vóór de zomer ontvangen om voorstel 1 (scenario 2) te kunnen uitvoeren.
- Voorstel 3: VWS wordt, in de endemische fase, verantwoordelijk voor het distribueren van de testen. OCW blijft verantwoordelijk voor de communicatie richting de scholen en instellingen. SZW blijft dit voor de kinderopvang.
- Voorstel 4: OCW, SZW en VWS stellen een protocol op over hoe te handelen indien er na de zomer sprake is van een pandemie, bijvoorbeeld door nieuwe virusvarianten. Hierbij worden afspraken gemaakt over de verantwoordelijkheidsverdeling.

Toelichting voorstel 1 (kiezen voor scenario 2 = enkel nog risicogericht testen vo-leerlingen)

- Aan het OMT is gevraagd te adviseren over de teststrategie na de zomer. Dit advies is nog niet gegeven, omdat er nog te veel onduidelijk is over de virusoverdracht en -verspreiding van gevaccineerden.
- In één-op-één gesprekken met OMT-leden en experts, komt wel het beeld naar voren dat preventief 2x per week testen zeer waarschijnlijk niet meer zinvol wordt geacht als de vaccinatiegraad hoog is (> 75%).
- Ook wordt door de experts aangegeven dat het testen mogelijk toch wel een tijdje in de samenleving gangbaar blijft, zeker in de sectoren waar gewerkt wordt met personen die niet of weinig gevaccineerd zijn. Het gaat hierbij om risicogerichte inzet van testen.
- OCW en SZW zijn een monitoringsonderzoek gestart. De eerste resultaten hiervan worden in juli verwacht. Een eerste indicatie van de testbereidheid, vanuit de peiling gedaan door de Algemene Vereniging voor Schoolleiders (AVS), Scholieren.com en vanuit de aanvraagmodule in het mbo en ho, geeft aan dat de bereidheid om te testen in het gehele onderwijs zo'n 30% is. Voor de kinderopvang is er nog geen indicatie van de testbereidheid. De

Datum
14 juni 2021

verwachting is echter dat de bereidheid om te testen niet hoger wordt wanneer meer mensen gevaccineerd zijn.

Toelichting voorstel 2 (voorraad testen op scholen laten gedurende de zomer)

- De IPKD kan pas vanaf 6 september starten met de eerste rjronde na de zomer, deze duurt twee weken. Op dat moment is regio Noord al vier weken gestart met het onderwijs.
- Om direct bij start van het schooljaar te kunnen starten met testen is het nodig dat er een voorraad testen op de scholen aanwezig is.
- Indien de verantwoordelijkheid van het testen op scholen bij VWS komt te liggen hoeven zij ook niet direct te starten met het leveren van testen; scholen hebben dan immers een voorraad.

Toelichting voorstel 3 (verantwoordelijkheid overdragen aan VWS)

- Gezien er na de zomer waarschijnlijk geen crisissituatie meer is (endemie in plaats van pandemie), is het ook niet logisch om een crisisorganisatie te laten bestaan bij OCW en SWZ. Alles rondom corona moet terug naar de reguliere structuren bij infectieziekten.
- Op dit moment merken wij al dat we met ons testbeleid vaak in het vaarwater van RIVM/GGD/VWS komen. Het is niet de bedoeling dat OCW en SZW de taken van VWS blijvend overnemen, ook al gaat het om onderwijs en kinderopvang.
- Gezien bovenstaande is VWS het aangewezen ministerie om deze organisatie op te zetten.
- Dit hoeft voor VWS geen grote hoeveelheid werk op te leveren. De IPKD geeft aan dat de bestaande structuur die samen met OCW is opgezet, door VWS kan worden overgenomen.
- Ook is er een mogelijkheid dat het algemene testbeleid bij Bron- en Contactonderzoek (BCO) tegen die tijd is gewijzigd. Zo blijkt uit een studie uit het Verenigd Koninkrijk dat 5 dagen elke dag een zelftest even goed werkt in het voorkomen van virusverspreiding als 5 dagen quarantaine. Voor het risicogerichte zelftestbeleid betekent dit dat niet alleen 'overige contacten' maar ook de 'nauwe contacten' in de testpopulatie moeten worden meegenomen. Deze groep heeft geen 2, maar 5 tests nodig om quarantaine te voorkomen.

Toelichting voorstel 4 (protocol opstellen crisissituatie na de zomer)

- In het geval van een 'nieuwe' crisissituatie, bijvoorbeeld omdat de vaccins niet bestand zijn tegen een nieuwe virusvariant, is het logisch anders naar deze voorgestelde verantwoordelijkheidsverdeling te kijken. Hiervoor zijn goede afspraken nodig, die in februari/maart nog niet gemaakt waren en in de haast gaandeweg gevormd zijn. Om dat te voorkomen willen we de periode tot aan de zomer ook besteden om tot een protocol/draaiboek te komen met VWS en betrokken partijen.